Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KSJAL/pbcelaEpslmo-U/26
Názov predmetu	interpretácia a edukačná prax slovenskej literatúry medzivojnového obdobia
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	3
Vyučujúci	Mgr. Ľubomír Gábor, PhD., univ. doc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Hodnotenie predmetu pozostáva z literárno-interpretačnej práce na vybranú tému, odovzdanej v priebehu semestra, a zo záverečnej ústnej skúšky. V priebežnom hodnotení môže študent získať maximálne 40 % bodov z celkového hodnotenia za predmet, pričom musí získať aspoň 28 % bodov z celkového hodnotenia, aby mohol pristúpiť k záverečnej skúške. Za skúšku môže študent získať maximálne 60 % bodov z celkového hodnotenia za predmet, pričom minimálna akceptovaná úspešnosť študenta v tejto časti hodnotenia je 42 % bodov z celkového hodnotenia predmetu.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: Študent získa informácie o literárnych a historických reáliách, jazykovo-kultúrnom kontexte Slovenska v Európe v priebehu prvej polovice 20. storočia.
2. Zručnosti: Študent vie na primeranej úrovni interpretovať vybrané literárne pramene, kriticky vyhodnocovať ich umeleckú úroveň a hodnotu, dokáže ich vsadiť do európskeho literárneho kontextu; študent vie vyhodnocovať, spracovať a vytvoriť edukačné materiály k vybraným témam a diskutovať o nich v študijnej skupine.
3. Profesijné kompetencie: Študent vie na základe nadobudnutých vedomostí a zručností odborne a relevantne pracovať s vybranými literárnymi prameňmi, didakticky ich spracúvať a prakticky využívať v edukačnom procese či iných odborno-propagačných aktivitách súvisiacich s jeho povolaním.
4. Prenositeľné kompetencie: Študent získa komunikačné zručnosti, vie pripravovať edukačné materiály, vie kriticky čítať dostupné textové pramene a kriticky uvažovať v súvislostiach, získa digitálne zručnosti, interpersonálne zručnosti.

Stručná osnova predmetu

Prednášky:
1. Literárne a mimoliterárne činitele vývinu slovenskej literatúry v európskom kontexte, kritická reflexia funkcií literatúry a jej generačné členenie.
2. Umelecké, filozofické a spoločensko-politické osobitosti medzivojnovej literatúry. Kritická reflexia umeleckej avantgardy.
3. Hlavné vývinové prúdy v poézii 20. rokov a prvej polovice 30. rokov, predstavitelia.
4. Hlavné vývinové prúdy v próze 20. rokov a prvej polovice 30. rokov, predstavitelia.

5. Sociálna tematika a kritická tematologická reflexia o mýte zeme v próze 30. rokov.
6. Avantgardné smery v poézii 30. rokov.
7. Genéza socialisticky orientovanej literatúry – organizačné platformy, predstavitelia.
8. Vývinové podoby prozaického lyrizmu – naturizmus, literárne vplyvy, tematické inšpirácie, predstavitelia.
9. Podoby naturimu v slovenskej literatúre na Slovensku a mimo územia Slovenska.
10. Poetika a tvorba básnikov sujetu (D. Tatarka, J. Červeň, P. Karvaš).
11. Poézia prvej polovice 40. rokov.
12. Divadlo a dráma v medzivojnovom období.

Semináre:
1. Identifikácia podstatných znakov poetiky naturalizmu, pesimistického a ironického realizmu vo vybraných literárnych ukážkach.
2. Kritické čítanie vybraných ukážok slovenských literárnych časopisov, analýza dobovej tematickej rozmanitosti a spoločensko-politických a kultúrnych reflexií.
3. Kritické čítanie vybraných ukážok novosymbolizmu a vitalizmu; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
4. Kritické čítanie vybraných ukážok avantgardných poetík 20. a začiatku 30. rokov v poézii; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
5. Kritické čítanie vybraných ukážok avantgardných poetík 20. a začiatku 30. rokov v próze; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
6. Kritické čítanie vybraných ukážok diela M. Urbana a J. C. Hronského; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
7. Kritické čítanie vybraných ukážok avantgardnej poetiky nadrealizmu a katolíckej moderny; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
8. Kritické čítanie vybraných ukážok diela M. Figuli a D. Chrobáka; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
9. Kritické čítanie vybraných ukážok poetiky Františka Švantnera (s dôrazom na diela Malka a Nevesta hôľ); kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
10. Kritické čítanie vybraných ukážok diela básnikov sujetu (s dôrazom na dielo Panna zázračnica od D. Tatarku a Modrá katedrála od J. Červeňa); kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
11. Kritické čítanie vybraných ukážok poetiky Generácie 1944 a povstaleckej poézie; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
12. Kritické čítanie vybraných ukážok medzivojnovej drámy (s dôrazom na dielo Matka od J. Barča Ivana a Bačova žena od I. Stodolu); kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.

Sylabus predmetu

Prednášky:
1. Literárne a mimoliterárne činitele vývinu slovenskej literatúry v európskom kontexte, kritická reflexia funkcií literatúry a jej generačné členenie.
2. Umelecké, filozofické a spoločensko-politické osobitosti medzivojnovej literatúry. Kritická reflexia umeleckej avantgardy.
3. Hlavné vývinové prúdy v poézii 20. rokov a prvej polovice 30. rokov, predstavitelia.
4. Hlavné vývinové prúdy v próze 20. rokov a prvej polovice 30. rokov, predstavitelia.
5. Sociálna tematika a kritická tematologická reflexia o mýte zeme v próze 30. rokov.
6. Avantgardné smery v poézii 30. rokov.
7. Genéza socialisticky orientovanej literatúry – organizačné platformy, predstavitelia.
8. Vývinové podoby prozaického lyrizmu – naturizmus, literárne vplyvy, tematické inšpirácie, predstavitelia.
9. Podoby naturimu v slovenskej literatúre na Slovensku a mimo územia Slovenska.
10. Poetika a tvorba básnikov sujetu (D. Tatarka, J. Červeň, P. Karvaš).
11. Poézia prvej polovice 40. rokov.

12. Divadlo a dráma v medzivojnovom období.

Semináre:
1. Identifikácia podstatných znakov poetiky naturalizmu, pesimistického a ironického realizmu vo vybraných literárnych ukážkach.
2. Kritické čítanie vybraných ukážok slovenských literárnych časopisov, analýza dobovej tematickej rozmanitosti a spoločensko-politických a kultúrnych reflexií.
3. Kritické čítanie vybraných ukážok novosymbolizmu a vitalizmu; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
4. Kritické čítanie vybraných ukážok avantgardných poetík 20. a začiatku 30. rokov v poézii; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
5. Kritické čítanie vybraných ukážok avantgardných poetík 20. a začiatku 30. rokov v próze; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
6. Kritické čítanie vybraných ukážok diela M. Urbana a J. C. Hronského; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
7. Kritické čítanie vybraných ukážok avantgardnej poetiky nadrealizmu a katolíckej moderny; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
8. Kritické čítanie vybraných ukážok diela M. Figuli a D. Chrobáka; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
9. Kritické čítanie vybraných ukážok poetiky Františka Švantnera (s dôrazom na diela Malka a Nevesta hôľ); kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
10. Kritické čítanie vybraných ukážok diela básnikov sujetu (s dôrazom na dielo Panna zázračnica od D. Tatarku a Modrá katedrála od J. Červeňa); kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
11. Kritické čítanie vybraných ukážok poetiky Generácie 1944 a povstaleckej poézie; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
12. Kritické čítanie vybraných ukážok medzivojnovej drámy (s dôrazom na dielo Matka od J. Barča Ivana a Bačova žena od I. Stodolu); kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): P
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1 hodina prednášok a 1 hodina seminárov týždenne
Metóda štúdia: prezenčná Forma štúdia: externá časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné/Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín samoštúdium: 66 hodín

Odporúčaná literatúra

BÁTOROVÁ, M. 2011. Slovenská literárna moderna v spektre svetovej moderny. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 278 s., ISBN 978-80-8128-012-2.
ČEPAN, O. 1977. Kontúry naturizmu. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 228 s.
KUZMÍKOVÁ, J. 2000. František Švantner. (V zákulisí naturizmu). Bratislava: Veda, 205 s., ISBN 80-224-0635-X.
MAŠKOVÁ, A. 2009. Slovenský naturizmus v časopriestore. Bratislava: Vydavateľstvo SSS, s. 192, ISBN 978-80-8061-346-4.
SEDLÁK, I. et al. 2009. Dejiny slovenskej literatúry II. Martin: Matica slovenská, 785 s., ISBN 978-80-7090-945-4.
ŠMATLÁK, S. 2007. Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava: LIC, 533 s., ISBN 80-892-2229-2.
ŠTEVČEK, J. 1973. Lyrizovaná próza. Bratislava: Tatran, 288 s.